

Szakértői jelentés

A Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő, a 14-2634/2006. számon
jóváhagyott vizsgálati programban szereplő
Középiskolai Leánykollégium
szakmai vizsgálata

Készítette:

Dr. Karády Györgyné
ig.sz. 010179-02
Tel: 0620 825 9723
Megbízólevél száma:
14-2634/2006.

2007. április 12.

Készült:

Budapest Főváros Főjegyzője
megbízásából

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	1
Összefoglalás	2
Bevezetés	3
A vizsgálat célja:	3
Az ellenőrzés során alkalmazott módszerek:	3
A vizsgált dokumentumok:	3
Pedagógiai program	4
Az intézmény feladata, a nevelés-oktatás célja	4
Tárgyi feltételek	4
Kapcsolat az iskolákkal	5
Kapcsolat a szülőkkel	5
Tanulmányi munka, eredmények	6
Az intézmény fejlesztési stratégiája	6
Felzárkóztatás, tehetséggondozás	7
Pályaorientáció	8
A közösségi értékrend és normarendszer fejlesztése	9
Egészséges és kultúrált életmódra nevelés	9
Minőségbiztosítási rendszer elvei	9
Kollégiumi foglalkozások és témakörök	10
A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje	11
Diákjogok, diákönkormányzat	11
Gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek	11
Javaslat a fenntartó számára	12

Összefoglalás

A **Középiskolai Leánykollégium pedagógiai programja** összhangban áll a Budapest Főváros Köznevelésfejlesztési és Önkormányzati Intézkedési Tervével, 7 éves fejlesztési tervével, a Fővárosi Önkormányzat köznevelési intézményrendszere működésének Minőségirányítási Programjával, a Fővárosi Önkormányzat költségvetésével.

A **kollégium az Alapító Okiratban meghatározott tevékenységet folytat**, Pedagógiai Programja ennek szellemében készült, felvállalva az intézmény hagyományait. Igényes, tudatosan szerkesztett, koherens módon megalkotott alapidokumentum, amely

1. tartalmazza a köznevelési törvényben előírtakat
2. olyan célokat és feladatokat fogalmaz meg, mely összhangban van a partnerek igényeivel, finanszírozhatók, reálisak
3. tartalmazza a tanulók fejlődését, felzárkóztatását, tehetséggondozását, önálló életkezdését elősegítő foglalkozások, tevékenységek elveit, és a megvalósítását biztosító funkciókat
4. tájékoztatást nyújt minden érdekelt (szülők, diákok, és az iskolák) számára

Az intézményi dokumentumok egyik nagy értéke, hogy a gyakorlatot tükrözik, megvalósíthatók. A visszacsatolás, a mutatók, az elvégzett munka eredményességéről szólnak.

A **minőségfejlesztési** tevékenységükben kiemelt szerepet kap a folyamatszabályozás, valamint az irányított önértékelés. Meghatározza és dokumentálja az intézményi kulcsfolyamatokat.

A **gyermek és ifjúságvédelem** reális helyzetelemzésre épül, alaposan megtervezett, széleskörű tevékenységet végez, együttműködik kollégiumon kívüli szervezetekkel, elsődleges feladata a prevenció. A nevelőtestület elsajátította és alkalmazza a nevelési kihívásoknak megfelelő új technikákat, módszereket.

A kiemelt feladatoknak tesznek eleget, remélhetően minden partner elégedettségére.

Bevezetés

A vizsgálat célja:

Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő Középiskolai Leánykollégium
1145 Budapest, Uzsoki u. 34/a. szakmai vizsgálata. A kollégium működésének szakmai
ellenőrzése.

A vizsgálattal érintett időszak: 2005/2006. és a 2006/2007. tanév

A vizsgálat időtartama: 2006. december 15. – 2007. március 15.

Az ellenőrzés során alkalmazott módszerek:

Dokumentumelemzés
Megfigyelés
Interjú
A kollégium önértékelése és tapasztalataim összevetése
Kollégiumi közgyűlésen részt vettem

A vizsgált dokumentumok:

Alapító Okirat
Pedagógiai Program
Igazgatói Munkaterv
Vezetői ellenőrzési terv
Nevelőtanárok munkaterve
Nevelőtanárok órabeosztása
Évvégi értékelés 2005/2006
Félévi értékelés 2006/2007
Házirend
Etikai kódex
Szervezeti és Működési Szabályzat
Pszichopedagógus éves beszámolója
Intézményi Minőségirányítási Program
Továbbképzési és beiskolázási terv

Alapító okirat száma: 1917/2005. (VIII.31.) Főv.Kgy.

Férőhelyszám: 50 fő leány

Pedagógiai program

Az intézmény feladata, a nevelés-oktatás célja

Egyetemi és főiskolai felvételre készíti elő- és fel azokat a budapesti és vidéki lakhelyű bármelyik fővárosi gimnáziumba vagy szakközépiskolába felvételt nyert fiatalokat, akik tehetségesek, továbbtanulási szándékuk van, azonban az otthoni környezetben nincsenek biztosítva számukra a továbbtanulás feltételei.

E feladatát saját, speciális pedagógiai programja szerint látja el, szintrehozó, érettségire, egyetemre, főiskolára felkészítő és nyelvvizsga előkészítő tevékenységet folytat.

A kollégium több évtizedes múlttal rendelkezik, mint tehetséggondozó intézmény 1984. óta üzemel.

A kollégium kihasználtsága évek óta 100%, jellemző a túljelentkezés.

A tanulók létszáma:	2006. szept. 1.	50 fő
	2007. febr. 1.	50 fő

A létszámot és a telítettséget tekintve ebben a tanévben sem történt változás, azonban szokatlan és rendkívüli volt a mozgás. Az őszi hónapokban 10 fő költözött ki és ugyanennyi költözött be a kollégiumba.

Az intézmény irányításilag önálló, gazdaságilag részben önálló.

Iskolák szerinti megoszlás

Gimnáziumok: 23 fő/ 11 gimnázium

Szakközépiskolák: 27 fő/ 11 szakközépiskola

Tárgyi feltételek

Gondozott kerttel körülvett háromszintes villaépület 10 szobával, 3 foglalkoztató helyiséggel, saját konyhával, ebédlővel.

Bár eredetileg nem kollégiumnak épült, belső kialakítása rendkívül igényes. A diákok igényei szerint, az életkori sajátosságokat figyelembe véve tervezték a szép új bútorokat.

A 3025 kötetes könyvtár beszerzéseinél elsőbbséget kaptak azok a szakkönyvek, melyek a felzárkóztató, felkészítő munkát segítik.

A tanulók 11 számítógépet használhatnak, ebből 8 db. rendelkezik Internet hozzáféréssel. Egy gépet a látássérült tanulók tudnak használni.

Az esztétikus kulturált nevelési környezet kialakításáért, megőrzéséért sokat tesznek a diákok is.

A kollégium külső és belső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, és a nyugodt pihenés lehetőségét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak.

Kapcsolat az iskolákkal

Jelenleg 22 partner iskolával kell együttműködni, ez nem mindig könnyű feladat. Vezetői szinten azokkal az iskolákkal alakul ki munkakapcsolat, ahová több tanuló jár. A kollégiumi csoportvezető tanárok az osztályfőnökökkel építenek ki személyes kapcsolatot, mely elősegíti a vélemény és információ cserét.

Szeptemberben az FPI által szervezett „Iskola – Kollégium” munkaértekezleten részt vett a kollégium nevelőtestülete, de sajnálattal tapasztalhatták, hogy az iskolák részéről nagy volt az érdektelenség. Csak a házigazda iskola igazgatója volt jelen a fórumon. A kollégium vezetése és testülete a diákok érdekében mindent megtesz a hatékony együttműködésért. Speciális feladatot jelent az együttműködés a zenei tanulmányokat folytató diákok iskolájával (próbák, fellépések).

Kapcsolat a szülőkkel

A kollégium igyekszik rendszeres kapcsolatot kialakítani. A felvételi beszélgetésen a szülők is részt vehetnek. A tanév kezdetén, a beköltözköztetéskor és tanév végén szülői értekezletet tartanak. A növendékekről félévente értékelő levelet kap a szülő, melyet előzőleg a tanulókkal is megbeszél a csoportvezető pedagógus. Az értékelés kitér a tanulmányi előmenetelre, magatartásra, és a következő félév feladataira. Az iskolai szülői értekezletek előtti órákban a kollégiumi nevelőtanárok fogadóórát tartanak.

A hagyományos, a tanév elején megtartott szülői értekezleten a szülők 80 %-a vett részt. Az új diákok szülei kérdőívet töltöttek ki a kollégiummal szembeni elvárásokról.

A kollégium a kapcsolatok kialakításában és fenntartásában nyitott és kezdeményező. A pedagógiai program rögzíti a szülőkkel (egyéb törvényes képviselővel) és az iskolákkal történő együttműködés formáit.

Tanulmányi munka, eredmények

A kollégium a tanulmányi átlagokat készségtárgyak nélkül számolja, hiszen feladata a felsőfokú tanulmányokra, a kétszintű érettségire történő felkészítés.

A kollégium tanulmányi átlaga évek óta 4.1 – 4.3 között mozog.

2006/ 2007 félév kollégiumi átlaga 4.13

Minősítés szerint:

Kitűnő:	1 fő
Jeles:	5 fő
Jó:	27 fő
Közepes:	11 fő
Elégséges:	0 fő
Elégtelen:	6 fő

Az elmúlt évekhez képest megnőtt az elégtelenül teljesítők száma. Két tanuló tanév közben költözött be a kollégiumba, az idő rövidsége miatt még nem sikerült a felzárkóztatás, megviselte a tanulókat az iskola és lakhelyváltás. Egy tanulóról olyan visszajelzés érkezett, hogy pozitív elmozdulás történt, ami a kollégiumnak köszönhető, de még további feladat hárul a testületre.

Az intézmény fejlesztési stratégiája

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja által meghatározott elvekre épül.

A nevelő-oktató munka célja

A kollégium sajátos eszközeivel és módszereivel, humánus légkörben elősegíti a diákok személyiségének fejlesztését, képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelően tehetségük kibontakoztatását, iskolai előmenetelét, sikeres életpályára való felkészítését.

A kollégiumi élet egész rendszere „rejtett tanterve” az egyén legjobb adottságainak kibontakoztatását, fejlesztését, konstruktív életvezetését és önmagát megvalósítani képes személyiség fejlesztését szolgálja.

Az Alapító Okirat lehetővé teszi a sajátos nevelést igénylő tanulók nevelését-oktatását. Évek óta és jelenleg is látássérült lányok élnek a kollégiumban. A velük való foglalkozás olyan célokat állít a nevelőtestület elé, mint a másság elfogadása, elfogadtatása a látókkal, az

együttélés és tapintatos odafigyelés, hiszen a személyiség fejlődését a környezet jelentősen befolyásolja.

Személyi, szervezeti feltételek

Az intézmény vezetője nagy hangsúlyt helyez az emberi erőforrás fejlesztésére. Tudatos humánpolitikát és szervezetfejlesztési koncepciót valósít meg. A teljesítmények értékelése és elismerése a mindennapi gyakorlat része. A munkaléggör kellemes, a munkakapcsolat jó.

A menedzseri szemléletű intézményvezetés az erőforrások maximális kihasználására törekszik.

A nevelési-oktatási feladatokat a közoktatási törvényben előírt képesítéssel, rendszeres önképzéssel és változatos továbbképzésekkel (szakmai, ifjúságvédelmi, módszertani, pedagógiai) megújított pedagógiai ismeretekkel rendelkező tanárok látják el. A nevelőtanárok kommunikációs kultúráját, nevelői attitűdjét a tanulók iránti tisztelet, bizalom, tapintat és szeretet jellemzi.

A kollégiumi tevékenységek belső arányainak szervezésénél tanulók egyéni és életkori sajátosságait veszik figyelembe. Jelentős szerepet kap a kommunikációs kultúra fejlesztése, mely a szocializáció döntő tényezője, a műveltség, tudás alapja.

A kollégiumi keretek a kötetlenségük és a sajátos tanár-diák viszony következtében igen jó lehetőséget nyújtanak a diákok kifejezőképességének, szókincsének fejlesztésére. **A nevelési folyamat megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére felkészült pedagógusok példaként állnak a kollégisták előtt.**

Felzárkóztatás, tehetséggondozás

E három feladat megtervezésénél, a módszerek kiválasztásánál figyelembe veszik a diákok szociokulturális háttérét, a családi indíttatást, a településkörnyezet, az iskolai környezet hatásait. **A tanulók egyéni igényeinek, szükségleteinek megfelelően az egyéni tanulási utak támogatásával végzi ezt a feladatot a kollégium nevelőtestülete.**

A kollégiumban dolgozó valamennyi pedagógus szaktárgyi tevékenységet is folytat. A tanulókkal többségében egyéni foglalkozások keretében dolgoznak. A 9. évfolyamon a felzárkóztatás, a 10. évfolyamon az előkészítés, a 11-12-13. évfolyamon a felkészítés kap nagy szerepet.

A tanulási kultúra fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás motivációs bázisának kialakítása kitüntetett fontosságú nevelési feladat. Ezt segíti elő a projektorientált tanulási módszer, amely túlmutat a szaktárgyakon, életszerű, valóságos, biztosítja a tanár-diák partneri viszonyt. Lehetőséget ad a tanulóknak a közreműködésre, a tevékeny együttműködésre. Így életprogramjuk részévé válik a tanulás.

Valamennyi tárgynál a lexikális tudás, a logikai készségek és gyakorlás elmélyítésén túl a nevelési célok megvalósítása is realizálódik. Így biztosítja a kollégium azt az esélyt, hogy a tanuló a választott iskolában eredményesen végezze tanulmányait.

Ebben a tehetséggondozó kollégiumban a pedagógiai munka alapelve a motiváció, az érdeklődés felkeltése, folyamatos fenntartása, hiszen a tehetség kibontakoztatásához szakmai-pedagógiai, illetve emberi-magatartásbeli késztetések sorozata szükséges.

A szakmai-pedagógiai késztetést jelentik felzárkóztató, felkészítő foglalkozások által nyújtott lehetőségek, ahol a diákoknak pontosan, megtervezett ütemben szükséges részt venniük.

A foglalkozások egyénileg, vagy kis csoportokban történnek. Nem a ráfordított idő nagysága, hanem hatékonysága (a tanuló teljesítménye, eredménye) méri értékét.

A felkészítő foglalkozásoknál a témakörök komplex feldolgozása a cél, kapcsolódva más tantárgyakhoz és tudományterületekhez.

Az emberi magatartásbeli késztetéseket jelentik a nevelői attitűdök.

A nevelési módszerek tekintetében a testület alapvető értéknek tartja a személyes példamutatással alátámasztott normarendszert, az egységes, következetes követelményrendszert.

A diákok családi, magánéleti problémáinak megismerése, kezelése, segítése olyan kihívás, amelynek itt a kollégiumban maximálisan meg kell felelni.

A kollégium kis létszáma lehetővé teszi a családias légkör kialakítását, mely növeli a nevelés és a személyes ráhatás hatékonyságát. A pedagógusok elfogadó attitűddel, empátiával végzik feladatukat.

Pályaorientáció

A **kétszintű érettség**i nagy feladatot jelent a kollégium számára. Fel kell készíteni a tanulókat egy hosszantartó, erős szellemi versenyben való sikeres helytállásra, melyhez elengedhetetlen az egyéni önállóság, önmegvalósítás, kezdeményezőképeség, önértékelés és az önfejlesztés iránti igény kialakítása, majd fejlesztése.

A reális szemlélet kialakítása segíti a megalapozott pályaválasztási döntést, a választott életpályára való felkészülést.

Új lehetőségként lép be az Európán belüli tanulás, képzés, foglalkoztatás. **Az európai mobilitás** a nevelőtestületnek is kihívást jelent, fontos, hogy a diákok tájékoztatása, felkészítése megalapozott és előremutató legyen.

A közösségi értékrend és normarendszer fejlesztése

A nevelési-oktatási folyamat során hangsúlyt kap a közösségi szokások és minták közvetítése, a szociális készségek fejlesztése. **A kollégiumi hagyományok ápolása, fejlesztése, az önálló arculat őrzése, az együvé tartozás érzését erősíti.** Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

Egészséges és kultúrált életmódra nevelés

A kollégium **családpótló** szerepébe beletartozik az itt lakó diákok életvitelének, viselkedéskultúrájának figyelemmel kísérése, helyes irányba vezetése. Olyan belsőigény kialakítása, amely a helyes étkezési, testápolási mentálhigiéniai szokások kifejlődéséhez, illetve továbbfejlesztéséhez vezet.

A nevelőtanárok a tanulócsoporthoz vezetőn túl, a tanulók szaktárgyi segítségével, nevelésében, gondozásában (szülőpótló szerep) valamint a kollégium, oktatási és szabadidős tevékenységében is részt vállalnak. **Sportfelelős nevelőtanár** segíti, a jól felszerelt sportterem használatát, (torna, pingpong, edzések). Kézilabda és asztalitenisz bajnokságokon szép eredményeket ért el a kollégium csapata. A szabadidős programok gazdag kínálatából választhatnak a tanulók. Bérletes színház és opera előadások jelentenek nagy élményt a résztvevőknek. Projekt módszert alkalmazva egy-egy hosszabb tanulási folyamatba igyekeznek bevonni a tanulókat, ilyen a művészettörténeti projekt, az uzsokis keddek meghívott előadókkal. A megvalósítást pályázati támogatások is segítik.

Nagy hangsúlyt kap a **környezettudatos** nevelés. A szelektív hulladékgyűjtést szintén pályázati támogatással sikerült megvalósítani.

A nevelőtestület munkáját mentálhigiénés konzultációkkal pszichopedagógus szakember is támogatja. Tevékenysége az esetleges veszélyeztető tényezők feltárására, redukálására irányul.

Minőségbiztosítási rendszer elvei

Az IMIP egy olyan dokumentum, amely meghatározza a kollégium hosszú távra szóló elveit, és a megvalósítását szolgáló elképzeléseket. Az intézményi önértékelésük periódusai, és módszerei pontosan rögzítettek. Az értékelésük alapján meghatározták azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a kollégium szakmai célkitűzései és működése koherencián alapulva hatékony legyen.

A folyamat keretében fejleszthető a kollégium önmegismerő képessége, kidolgozásra kerültek hatékony önértékelő technikák, módszerek és eszközök. A vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési feladatokat rendszeresen és korrekt módon végzik.

Olyan rendszer kiépítésén fáradoznak, ami lehetővé teszi a partnerek azonosítását, igényeik, szükségleteik, elvárásaik és elégedettségük feltárását.

Kollégiumi foglalkozások és témakörök

A kollégiumi foglalkozáskörének kidolgozása a 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet és annak mellékletei, valamint az intézmény sajátosságaiból adódó speciális célkitűzések alapján készült. (Egyetemi, főiskolai tanulmányokra történő felkészítés.)

A foglalkozások beosztása a rendelet 2. számú melléklete alapján készült.

A csoportfoglalkozások 60%-át a kötelező foglalkozások, 40%-át a kötelezően választható és a szabadon választható foglalkozások alkotják

A nevelőtanárok és az óraadók órabeosztása is ennek megfelelően történik.

A kötelezően választható foglalkozások keretében készítik fel a tanulókat az emeltszintű érettségire az általuk kiválasztott tantárgyból, ill. tantárgyakból. A ráfordított idő tanulónként változik, a hatékonyságot az elért eredmények jelzik.

A kollégiumi foglalkozások szülők által leginkább preferált eredménye az egyetemi, főiskolai felvétel, illetve a sikeres nyelvvizsga.

Szabadon választható foglalkozások

A szabadon választható foglalkozások körét szezonálisan, illetve állandó jelleggel hirdetik meg.

Egész évben meghirdetett foglalkozások

Számítástechnika szakkör
Idegennyelvű foglalkozások
Rajzszakkör

Szezonális jellegű foglalkozások

Kertépítés
Karácsonyi előkészületek

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje

A belső ellenőrzési terv az éves munkaterv részét képezi. Fő területei: törvényességi, szakmai, gazdasági. Az ellenőrzés kiterjed az általános érvényű rendelkezések megtartására, valamint szabályzatok, utasítások, munkaköri leírások betartására, az ifjúságvédelmi tevékenységre, az intézményi vagyonvédelemre. Az ellenőrzések egész évben folyamatosak, illetve a napi munkába beépítettek. Az ellenőrzési terv nyilvános, konkrét és ütemezett. **A Minőségirányítási Program, a Pedagógiai Program és a belső ellenőrzés koherenciájára törekszik az intézmény.**

Diákjogok, diákönkormányzat

A diákjogok feltétlen érvényesülése a kollégiumban biztosított. Ez együtt jár a kollégium nyíltságának, demokratizmusnak, kooperatív jellegének érvényesülésével. A kollégiumi élet sokszínűsége és belső szabályozottsága, tapasztalattá, gyakorlattá teszi a demokrácia alapértékeit. A saját SZMSZ alapján tevékenykedő diákönkormányzat élén, a működési rendben meghatározott módon választott diákbizottság áll. Tevékenységét a diákmozgalmat segítő tanár támogatja.

A kollégium legmagasabb tájékoztató-tájékoztató fóruma a kollégiumi közgyűlés, mely minden kollégista számára nyilvános. A diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket a kollégium biztosítja. A diákbizottság képviselőin keresztül aktívan részt vesz az intézményi és fenntartói döntés előkészítésben.

„Fővárosi Diákösztöndíj 2006-2007. tanévre” pályázatot két tanuló részére készített a kollégium. Az egyik tanuló sajátos nevelési igényű.

A Fővárosi Diákönkormányzatok Szövetségének rendezvényein és küldött-közgyűlésén képviselteti magát a kollégium.

Gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A gyermek és ifjúságvédelmi munka igazodik a mikrokörnyezet sajátosságaihoz. A feladatok ellátásához szükséges feltétel- és szabályrendszer jó. Az intézményi komplex gyermek és ifjúságvédelem kiterjed a deviáns magatartási formák megelőzésére is.

A sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedtek a kollégium életébe, a fejlődésükhöz minden szükséges támogatást megkapnak. Egyik tanuló szerepel a Vakrepülés nevű színházi produkcióban, szavaló és mesemondó versenyeken vesz részt, gyakran kap első díjat. **A pedagógusok elsajátították és használják a nevelési kihívásoknak megfelelő új technikákat, módszereket.**

Beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók a pszichopedagógus támogatását is igénybe vehetik. Nagy hangsúlyt fektetnek a tanulói balesetek megelőzésére.

A biztonságvédelmi előírások kidolgozottak, szakszerűek.

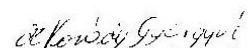
Javaslat a fenntartó számára

A kollégiumban a vezetői feladatokat ellátók és a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelésén alapuló differenciált finanszírozásának biztosítása.

A felzárkóztató, tehetséggondozó programok további támogatása, a személyi és tárgyi feltételek optimalizálása, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű tanulókra.

Az esztétikus nevelési környezet megőrzéséhez, továbbfejlesztéséhez szükséges források biztosítása. (Pl. a gyönyörű, egyedi értéket megjelenítő kőkorlát felújítása szükséges.)

Budapest, 2007. április 11.

Dr. Karády Györgyné
szakértő
ig.szám:010179-02